

Arbets- och företagsnämnden

Månadsbokslut för arbets- och företagsnämnden februari 2018

Förslag till beslut

Arbets- och företagsnämnden noterar månadsbokslut för februari 2018.

Sammanfattning

Det ackumulerade ekonomiska resultatet för arbets- och företagsnämnden efter februari månad summeras till cirka 31,5 miljoner kronor, vilket motsvarar en negativ budgetavvikelse på cirka en miljon kronor. Kostnadsutvecklingen för arbets- och företagsnämnden är negativ i relation till både budget och prognos efter årets två första månader. Den negativa utvecklingen, som framförallt kan härledas till verksamheten ensamkommande barn och unga samt myndighetsorganisationen, uppvägs till stor del av positivt resultat inom ett flertal budgetposter. Utfallet för dessa poster förväntas dock närma sig budget under året. Detta medför att det ackumulerade utfallet i relation till budget ger en för positiv bild av det ekonomiska läget. Vidare har ett flertal ekonomiska risker, utöver de som presenterades vid årsskiftet och som låg till grund för det tidigare prognostiserade underskottet, identifierats. En mångfald av åtgärder är vidtagna för att bromsa utvecklingen, men effekten kommer i vissa fall att dröja. Sammantaget föranleder detta en justering av prognosen för avvikelse i förhållande till budget för helåret med åtta miljoner kronor till minus 36 miljoner kronor.

Ärendet

Det ekonomiska resultatet för arbets- och företagsnämnden efter februari summeras till cirka minus 31,5 miljoner kronor, vilket är cirka en miljon kronor sämre än budget. Trots den negativa avvikelsen i förhållande till budget ger resultatet en alltför positiv bild av det ekonomiska läget framöver. Orsakerna är flera. Dels har den negativa ekonomiska utvecklingen inom vissa områden varit mycket snabbare och större än beräknat, dels är budgeten rakt periodiserad och utan hänsyn till volymeffekter som uppstår under året.

Ekonomiskt bistånd

Inom ekonomiskt bistånd är utfallet cirka minus tio miljoner kronor, vilket är cirka två miljoner kronor bättre än budget. Vid månadsskiftet kvarstod de längre handläggningstider än brukligt som rapporterades föregående månad, vilket medförde en eftersläpning av

utbetalningar in i mars och påverkade månadsresultatet positivt. En eftersläpning av handläggning av kompletterande ansökningar om bistånd för livsföring utöver riksnorm sedan i höstas bidrar ytterligare till det positiva resultatet.

Trenden för antalet hushåll med ekonomiskt bistånd är relativt neutral och den genomsnittliga summan per hushåll minskar något sedan i höstas. En anledning är att det så kallade glappet för närvarande ligger på runt 15 dagar.

Ensamkommande barn och unga

Efter februari är det ackumulerade resultatet tillika budgetavvikelsen minus sju miljoner kronor för verksamheten ensamkommande barn och unga. Underskottet har vuxit snabbt och föranleder en ändrad prognos för helårsutfallet från minus 15 miljoner kronor till minus 20 miljoner kronor. Antalet ensamkommande barn och unga som Nacka kommun ansvarar för har minskat med cirka 45 stycken sedan årsskiftet. Den oväntat snabba avslutstakten i asylärenden hos Migrationsverket har lett till en kraftig ökning av antalet avtalsbundna obelagda platser, vilka i sin tur belastar ekonomin hårt. Underskottet som uppstått i samband med detta kommer att vara svårt att kompensera för senare under året. Två avtal avseende HVB-platser har sagts upp, vilket ger effekt från och med april respektive juni. Flera unga har flyttat från dyrare till billigare boendeformer och flyttprocesserna intensifieras under våren för att motverka kostnader på grund av tomplatser.

Bostadsförsörjning nyanlända

Det ekonomiska resultatet för bostadsförsörjningen är preliminärt och beräknat utifrån underlag från föregående år. Aktuella nyckeltal rapporteras från enheten för fastighetsförvaltning inför tertialbokslutet. Genomsnittlig yta per person för det fåtal personer som har tagits emot för bosättning i kommunen i januari och februari ligger klart under det tidigare utfallet och det är sannolikt att utfallet för samtliga nyckeltal är i samma storleksordning som under 2017.

Ett antal hushåll har flyttat från genomgångsbostäder i samband med att den tvååriga etableringsperioden är slut. Cirka hälften av dessa har hittat eget boende och resterande hushåll har beviljats tillfälligt boende via ekonomiskt bistånd.

Nyanlända flyktingar

Det ackumulerade utfallet för budgetposten nyanlända flyktingar efter februari är cirka 1,5 miljoner kronor sämre än budget. Posten inkluderar intäkter i form av statsbidrag för nyanlända och diverse utgifter som till exempel etableringsstöd. Det negativa utfallet beror främst på förskjutningen i Migrationsverkets årscykel för anvisningar. Detta återspeglas inte i intäktsbudgeten för 2018. Förskjutningen har medfört att endast ett fåtal nyanlända har anvisats till Nacka under perioden och motsvarande statsbidrag är således mindre än budgeterat, samtidigt som fasta kostnader följer budget.

Myndighetsorganisation

Kostnaderna för myndighetsorganisationen överskrider budget, delvis på grund av eftersläpande konsultkostnader från 2017. Pågående robotisering av

handläggningsprocessen för ekonomiskt bistånd har ännu inte nått full förväntad effekt, vilket gör att effektiviseringsåtgärder skjuts upp, men inom övriga delar av myndighetsorganisationen pågår översyn av verksamhet, potentiell automatisering och effektivisering av organisation i enlighet med plan. Kostnaderna och förväntad kostnadsutveckling framåt föranleder en justering av helårsprognosen till ett negativt utfall på minst tre miljoner kronor.

Övrigt

Övrig verksamhet löper enligt plan och förväntas medföra ett ekonomiskt utfall som är något bättre än, eller uppnår, budget under året.

Effekt av åtgärder och prognos

Det är för tidigt att bedöma den fulla effekten av de omfattande åtgärder som vidtagits för att motverka och begränsa uppkomst av underskott under det kommande året. Med tanke på att det inom områdena ensamkommande barn och unga samt myndighetsorganisation har uppstått kostnader som svårligen kommer att kunna kompenseras under året ändras prognosen för ackumulerat helårsutfall till minus 218 miljoner kronor. Detta motsvarar en ändring av prognostiserad budgetavvikelse från minus 28 miljoner kronor till minus 36 miljoner kronor.

Identifierade risker

Utöver den potentiellt negativa kostnadsutveckling som beskrevs i ärendet ”Internbudget 2018” (AFN 2017/79) och som låg bakom den ursprungliga prognosen om ett utfall motsvarande en negativ budgetavvikelse på cirka 28 miljoner kronor har ytterligare risker identifierats (varav ett par har realiserats och beskrivs i resonemang om utfallet ovan):

- Det nya etableringsprogrammet som infördes första januari 2018 kan komma att få effekter på behovet av ekonomiskt bistånd hos nyanlända, samt större volymer/kostnader för arbetsmarknadsinsatser och vuxenutbildning än budgeterat.
- Beslut om beviljande eller avslag vid återsökning av kostnader för placering av ensamkommande barn/unga från Migrationsverket meddelas långt efter det att kostnaden uppstår.
- Effekten av förskjutningen av Migrationsverkets årscykel för anvisningar gäller bara under januari och februari, men kommer sannolikt att kvarstå under året.
- Kostnader förknippade med återställande av genomgångsbostäder, framförallt i privatinhyrda objekt, kommer eventuellt att belasta arbets- och företagsnämnden under året.
- Högre interna kostnader per kvadratmeter för bostäder till nyanlända än budgeterat kan uppstå vid tertialvis justering av den interna schablondebiteringen till faktiskt utfall.
- Fortsatt hög sjukfrånvaro inom verksamheten ekonomiskt bistånd riskerar leda till konsultkostnader även framgent.

- Förseningarna i automatiseringsprojektet medför negativa ekonomiska effekter i form av konsultkostnader samt uppskjutna neddragningar, som därför inte kommer att ge planerad helårseffekt på det ekonomiska resultatet.
- En större andel anvisade kvotflyktingar än beräknat kan påverka kostnader inom områdena nyanlända flyktingar, arbetsmarknadsinsatser och vuxenutbildning negativt.

Utvecklingen följs löpande.

Mer träffsäkra prognoser

Arbete med att ta fram mer detaljerade prognosunderlag för arbets- och företagsnämndens verksamhet pågår sedan årsskiftet. De nya underlagen förväntas tas i bruk vid rapportering för första tertialet 2018, och kommer att användas i samband med ramärendet. Med stor sannolikhet kommer en mer träffsäker prognostisering visa att både förväntade intäkter och kostnader för 2017 avviker från budget, vilket kan leda till en betydande revidering av prognostiserat nettoutfall för 2017. Bra underlag till ramärendet och efterföljande mål- och budgetprocess ger dock goda förutsättningar för budgetarbete inför 2019 och framåt.

Konsekvenser för barn

Månadsbokslutet har inga konsekvenser för barn.

Bilaga

1. Månadsrapport februari 2018 arbets- och företagsnämnden

Frida Plym Forshell
Tf Arbetsmarknadsdirektör
Stadsledningskontoret

Yaser Kassir
Controller
Redovisningsenheten